

STAREJŠI ODRASLI – PRISPEVEK K NJIHOVI

OPREDELITVI

Dr. Nevenka Bogataj

nevenka.bogataj@acs.si

Andragoški center Republike Slovenije

Povzetek

Slovenski starejši odrasli so del razvoja Slovenije in njene umestitve v evropski in globalni razvoj. Za opredelitev razvojnega potenciala skupine ljudi, določene s starostjo, statusom in življenjskimi vlogami kaže pestro skupino najprej strukturirati. Temelj strukturiranja so podatki, zato uvodoma razgrinjamo nekaj statistik o starejših odraslih. Starejše odrasle želimo razumeti dvosmerno: kot vir znanja in vrednot za odzivanje na razvojne izzive družbe in kot ciljno skupino za izobraževanje.

Razvoj v tej smeri ovirajo stereotipi o izjemno pestri družbeni skupini in neenaka zastopanost njenih delov v javnem prostoru. Izobraževalno nedejavni prevladujejo tudi zaradi neenakih možnosti učenja (npr. oddaljeno podeželje). Strukturiranje celote in spodbujanje učenja starejših odraslih tudi izven institucij bi nadgradilo dosedanje napore pri izobraževalnem aktiviranju starejših odraslih ter omogočilo preseganje razvojnih pomanjkljivosti. Ob pomanjkanju celovitejših analiz podajamo predloge na podlagi pilotnih analiz, pregleda literature, izkušenj, statističnih podatkov in primerov dobre prakse.

Ključno za izobraževanje starejših odraslih kot rastočega dela družbe je upoštevanje časovne in prostorske pestrosti življenjskih položajev posameznikov in skupin starejših odraslih. Potrebno je torej razumevanje in upoštevanje lokalnih okolij, njihovega dolgoročnega razvoja, načinov delovanja ter znotraj tega izobraževalnih motivov različnih skupin starejših. Starejšim odraslim je neformalno učenje bližje od formalnega, motivira jih čustveni in socialni odziv na življenjske možnosti in izkušnje. Slednje v slovenskem prostoru večinoma niso bile lahke. Zato lahko učenje od starejših prispeva k prilagajanju napovedani razvojni krizi. Prioritete na ravni institucij so zato izenačevanje neenakih možnosti dostopa do učenja, nadaljevanje raziskav in razvoj kroženja znanja med generacijami. Na ravni lokalnih okolij sta prioriteta uveljavitev

13. andragoški kolokvij:

Izobraževanje starejših odraslih v letu ustvarjalnosti in inovativnosti

skupinskega učenja, dialoga in refleksije ter povezovanje rezultatov takega učenja z razvojnimi projekti ter kulturno izobraževalnimi institucijami.